

Anna Filipowicz
Biblioteka Narodowa

Felieton wstępny

Ostatnie 20 lat w historii kultury jest okresem niezwykle dynamicznym. Zmiana podległości z centralnej na samorządową, zmiana metod finansowania, możliwość pozyskiwania środków z różnych sektorów, w tym prywatnych, dawały nadzieję na szybkie pozytywne zmiany. Czy tak się stało? Barbara Budyńska i Małgorzata Jezierska w artykule *Polityka biblioteczna i finansowanie bibliotek publicznych w Polsce* wnikliwie analizują tę sytuację.

Maleją środki budżetowe przeznaczone na rozwój bibliotek, maleją procentowe wskaźniki wydatków na kulturę, w tym także na biblioteki, jakie ponoszą instytucje samorządowe. Mimo to w kulturze dużo się dzieje. Decydują o tym nowe zjawiska, takie jak sponsoring czy wolontariat. Decydują inicjatywy społeczne zapoczątkowane przez Kongres Kultury Polskiej w 2009 r. Nie bez znaczenia są też dotacje unijne. O trendach w środowisku kultury możemy przeczytać w artykule *Czy biblioteka jest instytucją kultury?*, którego autorka dzieli się z czytelnikiem swoimi obserwacjami.

Skutkiem działań Programu Rozwoju Bibliotek — finansowanego ze środków prywatnych — jest otwarcie bibliotek publicznych na nowe tendencje, modyfikacja programów, inne spojrzenie na swoją rolę. Przyglądają się sobie także bibliotekarze. Przestają zgadzać się na sposób, w jaki są postrzegani. Bo bibliotekarstwo to prawie hobby, prawie wolontariat, więc bibliotekarzem może być każdy, a więc każdego można zastąpić. Brak zgody na takie traktowanie zawodu bibliotekarza deklaruje, w swoim artykule pod tytułem *Zawód: Torreador*, Aleksander Radwański.

W części zwanej w *Biuletynie EBIB* *Badania*, mamy tym razem cztery artykuły. Pierwszy, poświęcony potrzebom osób niedowidzących i niewidomych, jego autorka Dorota Bednarczyk wnikliwie analizuje przydatność rozwijających się bibliotek cyfrowych dla tej grupy odbiorców. Artykuł Tomasza Szubiakiewicza zwraca uwagę na redagowaną przez autora bibliografię poloników japońskich, której autorem jest Witold Nowakowski. Z bibliografią tą można zapoznać się na stronie [Wydawnictwa EBIB](#). Małgorzata Dudziak-Kowalska opowiada o procesie skanowania katalogu kartkowego w bibliotece Politechniki Krakowskiej a Ewa Piotrowska zaznajamia nas z Austriacką Biblioteką Narodową i jej zbiorami.

W bieżącym numerze możemy także zapoznać się z licznymi sprawozdaniami z konferencji. Na uwagę zasługuje tekst Katarzyny Kozak — Konferencja „E-learning wyzwaniem dla bibliotek — III edycja” opisujący nowe trendy w tej dziedzinie. Joanna Dziak relacjonuje przebieg konferencji „Gdzie jesteś czytelniku” poświęconej roli biblioteki w życiu szkoły wyższej, Beata Śliwińska dzieli się uwagami na temat VI Forum Młodych Bibliotekarzy a Aneta Kowalska i Joanna Radzicka omawiają warsztaty European Summer School for Scientometrics, które odbyły się w Wiedniu. Numer kończy komunikat poświęconym obchodom czterechsetlecia urodzin wielkiego astronoma Jana Heweliusza, które odbyły się w Gdańsku.

Zapraszam do lektury – Anna Filipowicz.